

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- “จอแก้ว ๒๕๐๗” .ทีวีเสรีฝันที่ไม่เป็นจริง. นิตยสารจีเอ็มม. ๑๐๘ (ตุลาคม ๒๕๓๖):๒๒๘ - ๒๒๙.
- ทำเนียบรายการทีวี. นิตยสารทีวีบ้านเทิง. ๑๐๓ (๒๙ ตุลาคม - ๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๖):๗๖.
- ทำเนียบรายการทีวี. นิตยสารทีวีบ้านเทิง. ๑๑๓ (๑๔ - ๒๐ มกราคม ๒๕๓๗):๗๒ - ๗๖.
- ธรรมศาสตร์,มหาวิทยาลัย. คณะวารสารศาสตร์และการสื่อสารมวลชน.เคเบิลทีวี.สัมมนาวิชาการ.
กรุงเทพมหานคร: ๒๕๓๓.
- มอนิเตอร์. คู่แข่งธุรกิจ. (๙ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๖): ๔๔.
- มีเดีย - โฆษณา. ผู้จัดการรายสัปดาห์. (๒๖ ตุลาคม - ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕): ๕๙.
- บ้านเทิง. มติชน. (๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๔): ๑,๒๑.
- วโรชา สุทธิรักษ์,พันโท, “ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดผังรายการ ของสถานีวิทยุกระจายเสียง
กรมการรักษาดินแดง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๕, ”(วิทยานิพนธ์ ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๓๖),
- ศิริชัย ศิริกายะและกาญจนา แก้วเทพ. การสื่อสารกับการพัฒนา.กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๙.
- ไสลทิพย์ จารุภูมิ, “ ความพึงพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ ” (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,๒๕๓๕), หน้า
๑๗ - ๑๘.
- สฎีปฎุรกิจ. นิตยสารทีวีพูล. ๑๒๓ (๒ - ๘ ตุลาคม ๒๕๓๕): ๕๔.
- สฎีปฎุรกิจ. นิตยสารทีวีพูล. ๑๒๕ (๑๖ - ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๕): ๑๓๑.
- สฎีปฎุรกิจ. นิตยสารทีวีพูล. ๑๒๘ (๖ - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๕): ๓๑.
- สฎีปฎุรกิจ. นิตยสารทีวีพูล. ๒๐๐ (๒๕ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๗): ๑๐๐ - ๑๐๓.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์,๒๕๓๔.

ภาษาอังกฤษ

Edwin T. Vane and Lynne S. Gross. Programming for TV, Radio, and Cable. Boston London : Focus Press, 1994.

Marilyn J. Matelski. Broadcast Programming and Promotions Worktext. United States of America : Butterworth Publisher, 1989.

Susan Tyler Eastman, Sydney W. Head and Lewis Klein. Broadcast Cable Programming Strategies & Practices. California : Wadsworth Publishing Company, 1989.

สัมภาษณ์

เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓. สัมภาษณ์, กรกฎาคม ๒๕๓๗.

เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๕. สัมภาษณ์, กรกฎาคม ๒๕๓๗.

เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗. สัมภาษณ์, กรกฎาคม ๒๕๓๗.

เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๙. สัมภาษณ์, สิงหาคม ๒๕๓๗.

เจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตรายการบริษัท แกรมมี เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด. สัมภาษณ์, สิงหาคม ๒๕๓๗.

เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัย. สัมภาษณ์, สิงหาคม ๒๕๓๗.

มานพ ชาญยุทธกร. หัวหน้าฝ่ายผลิตรายการบริษัทอาร์ เอส โปรโมชัน จำกัด. สัมภาษณ์, ธันวาคม ๒๕๓๖

เอกสารอื่น ๆ

ผังรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๓๖ ถึง กันยายน ๒๕๓๗.

ผังรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๕ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๓๖ ถึง เดือน กันยายน ๒๕๓๗.

ผังรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๓๖ ถึง เดือน กันยายน ๒๕๓๗

ผังรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๓๖ ถึง เดือน
กันยายน ๒๕๓๗.

สคริปต์รายการขบวนการ์ตูนหน้าตั้ง ประจำเดือนมีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายนและ
กรกฎาคม ๒๕๓๗.

สคริปต์รายการเที่ยงคืนชะชะช่า ประจำเดือนพฤษภาคม สิงหาคม พฤศจิกายน ๒๕๓๖ และประจำ
เดือน กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และสิงหาคม ๒๕๓๗.

สคริปต์รายการสี่ไม้ลง ประจำเดือนพฤษภาคม สิงหาคม พฤศจิกายน ๒๕๓๖ และประจำ
เดือน กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และสิงหาคม ๒๕๓๗.

เทปบันทึกรายการ

เทปบันทึกรายการหนังรอบดึก ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๖ ถึง กรกฎาคม ๒๕๓๗.

เทปบันทึกรายการขบวนการ์ตูนหน้าตั้ง ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๗.

เทปบันทึกรายการวงจรรักฟ้า ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๖ ถึง กรกฎาคม ๒๕๓๗.

เทปบันทึกรายการเที่ยงคืนชะชะช่า ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๖ ถึง กรกฎาคม ๒๕๓๗.

เทปบันทึกรายการสี่ไม้ลง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๖ ถึง กรกฎาคม ๒๕๓๗.

ภาคผนวก

ระเบียบกองทัพบกว่าด้วย วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๖

ซึ่งได้วางระเบียบเพื่อควบคุมวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ไว้ดังนี้

๑) ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วย วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๖

๒) ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศใช้ เป็นต้นไป

๓) ให้ยกเลิกระเบียบกองทัพบก ว่าด้วย การควบคุมวิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์ ในกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๐๗

๔) บรรดาระเบียบ หรือคำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

๕) ในระเบียบนี้

๕.๑ “กกข.” หมายความว่า คณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ

๕.๒ “กบว.ทบ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

๕.๓ “สถานี” หมายความว่า สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบก ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการส่งวิทยุกระจายเสียง หรือส่งวิทยุโดยได้รับอนุญาตจาก กบว.ทบ. ตามระเบียบนี้

๕.๔ “วิทยุกระจายเสียง” หมายความว่า การส่งคลื่นวิทยุในย่านความถี่คลื่นวิทยุ ๕๓๕ ถึง ๑๖๐๕ กิโลเฮิรตซ์ และย่านความถี่ ๘๗ ถึง ๑๐๘ เมกกะเฮิรตซ์ อันมีความประสงค์ให้เข้าถึงมวลชนโดยตรง

๕.๕ “วิทยุโทรทัศน์” หมายความว่า การส่งหรือการรับภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหวในลักษณะไม่ถาวรด้วยคลื่นแอมตรเซียน ไม่ว่าจะโดยวิธีการแพร่กระจายไปในบรรยากาศ หรือโดยวิธีการใช้สาย หรือสื่อตัวนำไฟฟ้า หรือทั้งสองวิธีรวมกัน

๕.๖ “รายการวิทยุกระจายเสียง” หมายความว่า ประเภท เนื้อหา และข้อความของรายการที่ส่งวิทยุกระจายเสียงและหมายความรวมถึงการจัดการใด ๆ ในเรื่องที่จะส่งวิทยุกระจายเสียง

๕.๗ “รายการวิทยุโทรทัศน์” หมายความว่า ภาพ ประเภท เนื้อหา และ ข้อความของรายการที่ส่งวิทยุโทรทัศน์ และหมายความรวมถึงการจัดการใด ๆ ในเรื่องที่จะส่งวิทยุโทรทัศน์

๕.๘ “คณะกรรมการดำเนินงาน” หมายความว่า คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามระเบียบนี้ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถานี

๕.๙ “เจ้าหน้าที่สถานี” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการดำเนินงานสถานี หัวหน้าสถานี นายสถานี เจ้าหน้าที่ผู้ประกาศ เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการ เจ้าหน้าที่ทางเทคนิคและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์

๕.๑๐ “ผู้อำนวยการสถานี” หมายความว่า รวมถึง หัวหน้าสถานีหรือนายสถานีด้วย

ข้อ ๖ ให้เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารบก เป็นผู้รักษาการ ตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๑

วัตถุประสงค์ของการส่งวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

ข้อ ๗ การส่งวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบก มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๗.๑ ส่งเสริมให้ทหารและประชาชน มีความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๗.๒ ส่งเสริมนโยบาย และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ทั้งในด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

๗.๓ ส่งเสริมให้ทหาร ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมทั้งให้มีความสามัคคี ร่วมมือ ร่วมใจซึ่งกันและกัน

๗.๔ ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และร่วมมือกับนานาชาติในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรายการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๗.๕ เป็นสื่อมวลชนที่ดีสำหรับการสื่อข่าวทั่วไป ข่าวจากรัฐบาล และกองทัพบก ไปสู่ประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี และถูกต้องโดยรวดเร็ว

- ๗.๖ สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
และเอกชน
- ๗.๗ สนับสนุนกิจการเกี่ยวกับการศึกษาของชาติ
- ๗.๘ ส่งเสริมให้ช่วยกันรักษาวัดมณฑลธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และ
ภาษาไทย ให้ดำรงอยู่ด้วยดี
- ๗.๙ ให้ความรู้และความบันเทิง โดยชอบด้วยวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม
ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม
- ๘.๑๐ เป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เพื่อความเข้าใจอันดีและถูกต้อง ระหว่างกองทัพกับประชาชน

ข้อแนะนำในการพิจารณาตรวจภาพยนตร์

๑๑๑

คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์โทรทัศน์ ทีวีสีช่อง ๓

ในวงการสื่อสารมวลชนปัจจุบัน วิทยุ โทรทัศน์เป็นสื่อของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
เข้าถึงประชาชนทุกระดับชั้นและทุกเพศ-วัย วิทยุ โทรทัศน์ประเภท โทรทัศน์ขาว โฆษณา สารคดี
หรือบันเทิงทุกรูปแบบ ย่อมจะเป็นสิ่งจูงใจผู้ชมผู้ฟังทุกคนได้เข้าใจ โฉมหน้าอารมณ์ให้เห็นคล้ายคลึงในรูปแบบของ
รายการนั้น ๆ ได้โดยง่ายน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนมักจะได้รับแบบอย่างของรายการที่ได้พบเห็นเป็นแนวทาง
ประพฤติปฏิบัติในบางสิ่งบางอย่างที่ตนสนใจ แสดงให้เห็นว่า วิทยุ โทรทัศน์มีอิทธิพลจูงใจผู้ชมเป็นอย่างมาก
มากประเภทหนึ่ง

ฉะนั้น การตรวจพิจารณาวิทยุ โทรทัศน์ทุกประเภท อย่างน้อยจำเป็นต้องมีกฎ กติกา ระเบียบ
ตราบังคับ คำสั่ง ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณา จะต้องเอาอารมณ์และความ
เห็นส่วนดีของแต่ละงานเป็นหลักเพียงประการเดียวจะไม่ได้ เพราะโดยธรรมชาติแล้ว โทรทัศน์เป็นสื่อ
ประชาสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลจูงใจผู้ชมรายการเป็นอย่างมาก ถ้าสถานีโทรทัศน์ใดให้รายการใดแสดงออกโดยไม่ผ่าน
การพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ผลที่เกิดขึ้นจะเสียหายต่อส่วนรวมได้ ดังนั้นการตรวจพิจารณาวิทยุ โทรทัศน์
โทรทัศน์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

สิ่งที่ควรจัดเป็นแบบอย่างในการตรวจพิจารณาวิทยุ โทรทัศน์ได้แก่หลักเกณฑ์การพิจารณาภาพยนตร์ และ
โฆษณาทางโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีสาระสำคัญควรทราบดังต่อไปนี้

สาระสำคัญของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาภาพยนตร์และโฆษณา

- ๑. การออกอากาศจะต้องส่งออกเป็นภาษาไทย การโฆษณาไทยในภาพยนตร์ไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือ
ตัวหนังสือ จะต้องเป็นไปโดยถูกต้องตามหลักภาษาไทย และไม่เป็นภาษาวิบัติ
- ๒. จะต้องรักษาระดับต่อไปนี้
  - ๒.๑ ไม่ชักจูงความสนใจหรือยั่วเย้าของประชาชน ไม่ก่อให้เกิดการแตกสามัคคีระหว่างชนในชาติ
หรือไม่กระทบกระเทือนต่อสันติสุขในทวีปหรือระหว่างประเทศ
  - ๒.๒ ไม่ชักจูงศีลธรรม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ
  - ๒.๓ ไม่เป็นการอวดเหยียดหยาม หรือแสดงความเคียดแค้นต่อศาสนาใด ๆ หรือเป็นการไม่เคารพ
ต่อประมุขบุคคล ราชบัณฑิต หรือประมุขชาติ

๒.๔ ไม่เป็นการแสดงออกซึ่งอาการกระเหิม หรือหมิ่นต่อสถาบันชาติ ราชันย์ รวมถึงประเพณีของประเทศไทย
อื่น ๆ ทั่ว

๒.๕ ไม่แสดงออกซึ่งการเท็จ ซึ่งอาจเป็นการบ่อนทำลายหรือกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงปลอดภัย
ของประเทศ และโดยเจตนาอย่างถึง สถานีจะผิดไป หรือกระทำการเป็นฝ่ายที่รับฝ่ายใดในทางการเมืองมิได้

๒.๖ ไม่เป็นการแสดงออกโดยจงใจก่อให้เกิดความวุ่นวายในเขตพรมแดนประเทศชาติ รัฐบาล หรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒.๗ ไม่เป็นการแสดงออกซึ่งข้อมูลเท็จ หรือลบล้างความจริง (มีรายละเอียดที่แนบมา)

๒.๘ ไม่เป็นการแสดงออกถึงความหวาดกลัวร้าย ซากมนุษย์กรรม ฝ่าฝืน หรือออกจากกฎหมาย

๒.๙ ไม่เป็นการแสดงออกถึงเรื่องเพื่อเจต ผลิตกลาง ไรสาระ ซึ่งอาจชักจูงให้เกิดและเขวอาชงหลงเชื่อ
อย่างมวงมาย

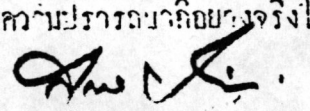
๒.๑๐ ไม่เป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมของผู้นำซึ่งมีคุณธรรม อาจจะเป็นเหตุชักจูง หรือส่งเสริม
ให้เกิดอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น

๓. การตรวจพิจารณาของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ตัดสิน กรรมการทุกคนที่ร่วมตรวจ
พิจารณา จะต้องลงชื่อไว้ในแบบคำขอ ทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับคำนั้น ผู้ที่ไม่เห็นด้วย อาจทำบันทึกสรุป
ความคิดเห็นแย้งของตนแนบไว้ด้วยก็ได้

๔. สำหรับแนวทางการตรวจพิจารณารายการโฆษณา นั้น ส่วนใหญ่มีคณะกรรมการตรวจการโฆษณาของ กบว.
รับมีมติชอบอยู่แล้ว แต่ในบางกรณีอาจมีการโฆษณา ในคำอยู่ในรายการทุกประเภทของฝ่ายสภายุทธการ
ตรวจพิจารณารายการ ฉะนั้น จึงควรอาศัยหลักเกณฑ์และข้อสังเกตเกี่ยวกับการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจที่มี
เงื่อนไข (ซึ่งมีรายละเอียดที่แนบมาด้วย)

สิ่งที่เราขอฝากคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอีกประการหนึ่งก็คือ นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กล่าว
มาแล้วนั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งในการพิจารณาคัดเลือกใจเท่านั้น แต่ยังมีบางสิ่งบางประการที่ควรพิจารณาไว้ด้วย
คือรายการทุกรายการที่ติดฉลาก เสนอต่อประชาชนในลักษณะที่มีความอิสระเสรีภาพภาคินในปัจจุบันนั้น ไล่ให้ประโยชน์
ในทางบวก และผลเสียในทางลบแก่ผู้ชมรายการมากน้อยเพียงใด จะเป็นตัวอย่างแก่เขาชนในชาติบ้าง เพราะ
เขาชนเป็นกลุ่มผู้ชมที่ควรห่วงใยเป็นอย่างมาก จึงขอฝากคณะกรรมการทุกท่านได้กรุณาพิจารณาด้วย

เอกสารฉบับนี้ รวบรวมขึ้นเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจพิจารณารายการให้เป็น
แนวทางที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ของผู้ชมรายการ และชื่อเสียงเกียรติคุณของ
สถานีโทรทัศน์ของเรา หวังว่า จะเป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการทุกท่านที่ร่วมสนสน
ด้วยความปรารถนาดีอย่างจริงใจ

ทศเรือตรี

✓ แนวทางพิจารณาว่าภาพใดมีลักษณะช่วยการมรณห์หรือไม่ หน้า ๒-๗

- ฎีกาที่ 978/2492 รูปหญิงเปลือยเห็นเด่นชัดเฉพาะต้น ส่วนโยน็ดูกระบายให้ลมเลื่อนเห็นเพียงฐานแสดงสุขภาพอนามัยของการอบแคบ สอนวิธีเขียนส่วนสำคัญของร่างกาย ไม่น่าเกลียดจากมคสีที่นิยมนำไปสู่ความใคร่ทางกามารมณห์ ไม่เป็นลามกอนาจาร
- ฎีกาที่ 1856/2492 ภาพหญิงเปลือยในท่าต่างๆ ที่ไม่เปิดเผยให้เห็นของลับ เป็นแต่แสดงให้เห็นความงามของทรวดทรง อวัยวะภายนอก และแสดงฝีมือในการถ่ายและวาดภาพ ไม่แสดงไปในทางเลวทรามต่ำช้าแล้ว ไม่เป็นของลามกอนาจาร
- ฎีกาที่ 1223/2508 ภาพพิมพ์ของกลาง เป็นเพียงภาพที่แสดงถึงส่วนสำคัญของร่างกายที่มีคิมสิ่งปกปิดโดยเฉพาะ ส่วนล่างก็พยายามปกปิดหรือเป็นเพียงเงา ๆ และโคลงเลื่อนให้เห็นเป็นอวัยวะที่รวมเรียบร้อยแล้ว ภาพไม่มีลักษณะน่าเกลียดน่าชังจากมคสี ดังนี้ไม่ถือว่าเป็นภาพลามก ความหมายตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย
เกี่ยวกับปัญหาอะไรเป็นลามกอนาจาร

1. สิ่งลามกอนาจารได้แก่ ภาพ หนังสือ หรือวัตถุอันมีลักษณะที่ทำให้ผู้พบเห็นมีความรู้สึกในทางกามารมณห์และความก้าวก่ายว่าโดยย่อก็คือ ภาพ หนังสือ หรือวัตถุอันได้จัดทำขึ้นให้มีลักษณะอนาจาร เพื่อการอนาจารโดยเฉพาะ

2. ความหมายสามัญในเรื่องลามกอนาจารโดยทั่วๆ ไปทั้งกล่าวในข้อ 1 ก็อยู่ที่อวัยวะสืบพันธุ์หรือกิจในกามารมณห์หรือประเวณีซึ่งได้เขียนหรือทำขึ้นเพื่อจะปลุกปั่นจิตใจให้รู้สึกไปในทางก้าวก่ายและมัทนาคาภิความ ทั้งนี้ โดยมิได้มุ่งความเป็นศิลปะอันแต่อย่างใด

3. ความหลักก้งกล่าวแล้ว วัตถุ หรือภาพศิลปะ ย่อมไม่อยู่ในข่ายที่จะเป็นลามกอนาจารได้ ทั้งนี้ก็โดยเป็นที่นิยมกันมานานแล้วว่า ร่างกายมนุษย์เป็นสื่อทำให้ช่างสลัก ช่างปั้น ช่างเขียน เกิดความคิดในทางประติมากรรมในทางประติมากรรมอยู่เสมอมา ด้วยเหตุนี้ รูปปั้น รูปสลัก ภาพเขียน ที่มีชื่อโด่งดังจึงมักจะเป็นรูปเปลือยโคยมมาก

4. อวัยวะลับบางอย่างไม่เป็นลามกอนาจาร ในเมื่อได้เขียน ได้ทำขึ้นเพื่อวิทยาการ โดยเฉพาะ เช่น ตำราแพทย์ อธิบายถึงชีววิทยา ฯลฯ และมีภาพอวัยวะลับเหล่านั้นประกอบคำอธิบาย

5. วัตถุหรือภาพศิลปะต่าง ๆ ดังกล่าวในข้อ 3 ได้ถูกจำลองหรือพิมพ์ คัดขึ้นใหม่เฉยๆ แล้วนำออกขายหรือแสดง ย่อมไม่เป็นการลามกอนาจาร แต่ถ้า พิมพ์ขึ้นใหม่แล้วเอาไปแทรกในบทความที่เขียนเพื่ออารมณ์แล้ว ภาพเหล่านั้นกลายเป็นภาพประกอบข้อความเหล่านั้นให้เป็นจริงจังขึ้น และกลายเป็นภาพและข้อความที่เป็นลามกอนาจารทันที

6. หนังสือที่เป็นวิทยาการแต่เพียงในนาม และมีภาพเปลือยให้เห็นอวัยวะลับย่อมเป็นลามกอนาจาร ทั้งนี้ก็เพราะผู้เขียนอ้างเอาวิทยาการเป็นเครื่องบังหน้า เพื่อจุดประสงค์อย่างอื่นอันเป็นไปในทางยั่วอารมณ์

ตามหลักก้งที่กล่าวมาแล้วนี้ จะเห็นได้ว่า สิ่งใดเป็นลามกอนาจารหรือไม่ จะต้องวินิจฉัยถึงจุดประสงค์ของผู้ประติมากรรมสิ่งนั้นๆ ขึ้นว่า มีจุดประสงค์ไปในทางใด ๆ และการวินิจฉัยเช่นนี้ ถ้าเป็นภาพและข้อความที่เขียนขึ้นก็จะต้องพิจารณาถึงส่วนที่เป็นลามกกว่าเจตนาจะให้ เป็นศิลปะ หรือจะให้ยั่วอารมณ์ และตามที่กรมอัยการให้ความเห็นไปนั้น มีอยู่ 5 ประการด้วยกัน คือ

ก. หนังสือที่ชี้ชวนให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกไปในทางอารมณ์ จึงมีลักษณะลามกอนาจาร
ข. ภาพซึ่งพ้นจากศิลปะและวิชาการ เป็นภาพอนาจาร
ค. ภาพประกอบข้อความในหนังสือที่มุ่งหมายให้ผู้อ่านมีความรู้สึกทางอารมณ์ จึงอยู่ในลักษณะเป็นของลามกอนาจาร

ง. ภาพเสนอชายตอสาธารณะชน เป็นรูปภาพหญิงเปลือยทั้งตัว นั่งบ้างยืนบ้างในท่าต่างๆ การแสดงท่าทางตามภาพไม่ว่าเกี่ยวกับสุภาพอนามัย หรือภาพถ่ายซึ่งอนุโลมว่าเป็นศิลปะ

นอกจากจะเป็นการช่วยยกอารมณ์ให้เลิกคิดนำไปสู่ความต่ำ ความชั่ว ทั้งนี้เป็นภาพอนาจาร

จ. ภาพหญิงฝรั่งนั่งเปลือยตลอดกาย ห้อยเท้าข้างหนึ่งลง เห็นนมทั้งสองข้างชัด
เจน ส่วนของลับนั้นใช้ผ้าอ่อนเบียดปิดบังไว้ แม้กระนั้นก็ยังเห็นตรงนั้นๆ อยู่บ้าง นำแสดง
ต่อสาธารณชนโดยเปิดเผย เป็นภาพเปลือยไม่ใช่ภาพศิลปะ.

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจที่ไม่ผ่านการอนุญาตจากคณะกรรมการ

แห่งประเทศไทย

การโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจที่ไม่ผ่านการอนุญาตจากคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์-โฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ นั้นส่วนใหญ่มีสาเหตุเนื่องจาก

(1) ผู้ทำการโฆษณาไม่ปฏิบัติตามกฎกติการะเบียบของทางราชการ เช่น

1.1 สินค้าประเภทอาหารหรือยา ก่อนที่จะนำมาให้คณะกรรมการตรวจพิจารณา ไม่ได้ผ่านการอนุมัติทั้งที่เป็นข้อความ เสียง หรือภาพที่ใช้ในการโฆษณา จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

1.2 สินค้าประเภทเครื่องสำอาง ยังไม่ได้จดทะเบียนจากกระทรวงสาธารณสุข

1.3 ไม่แสดงหลักฐานการได้รับอนุมัติจากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ในกรณีที่มีการโฆษณาแจกของรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค

1.4 ไม่ระบุวิธีการแจกของแถมของรางวัล ลักษณะของแถม และระยะเวลาของการแจกแถม หรือการเสี่ยงโชค ตามคำแนะนำของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เกี่ยวกับการโฆษณาขายสินค้าหรือบริการโดยการให้ของแถม หรือจัดให้มีการเสี่ยงโชค

(2) ถ้อยคำบรรยายและตัวหนังสือประกอบภาพโฆษณา เป็นภาษาต่างประเทศ โดยไม่มีภาษาไทยแม้แต่น้อย รวมถึงการโฆษณาที่เป็นไปในทำนองคนค่างคำพูดไทยไม่ชัดกัวย

(3) ถ้อยคำหรือภาพโฆษณาที่สื่อไปในทางอนาจาร บัญญัติมารมภ์ ตัวอย่างเช่น การโฆษณาขายน้ำยาล้างหมอน้ำรถยนต์ชนิดหนึ่ง ในภาพมีหญิงสาวนุ่งกางเกงขาสั้นกำลังพูดคุยกับผู้ชาย

หญิง "พี่...พี่... น้ำยาล้างหมอน้ำรถยนต์เพียง 10 นาที หมอน้ำรถของหนูก็ขาวจืดจะไม่เชื่อลองเปิดดูสิคะ"

ชาย (ทำหามองดูสาวอ่อน) แล้วพูดว่า "โอโฮ ชาวจืดจะสนิมหินปูน จารบี และสิ่งสกปรกหมดหมดเลย."

หญิง "จู่..จู่..น้ำยาล้างหมอน้ำเพียง 10 นาที หมอน้ำรของหนูก็ขาวจ๊ะ
ไม่เชื่อลองเปิดดูซิคะ" (สร.1909/7/739 ลว.17 ค.ค.21)

(4) โฆษณาโดยใช้ถ้อยคำหรือภาพที่บิดเบือนสินค้าหรือบุคคลอื่น และโอ้อวดเกินควร
ตัวอย่างเช่น การโฆษณาแชมพูชนิดหนึ่ง ใช้ข้อความโฆษณาดังนี้

"หนึ่งล้านบาทจะเป็นของท่านทันที ถ้าท่านพิสูจน์ได้ว่าแชมพูชนิดอื่นแพงมาก
กว่า คุณภาพดีกว่า แพร่หลายกว่า และมีส่วนผสมเหมือนแชมพู "ก"...." (สร.1909/9/71
ลว. 24 มี.ค.22)

(5) ถ้อยคำประกอบการโฆษณาในเพลง หรือภาพยนตร์ ไม่ตรงกับข้อความที่ได้รับ
อนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (ในกรณีที่มีความผิดพลาดเป็นอย่างมาก จน
ไม่อาจยอมรับกันได้)

(6) โฆษณาโดยอ้างอิงถึงบุคคล หรือสิ่งซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนโดย
ทั่วไป

(7) โฆษณาหลอกลวงผู้ชมโดยจงใจ ตัวอย่างเช่น การโฆษณาภาพยนตร์ตัวอย่าง
เรื่องหนึ่ง เป็นภาพยนตร์ไทยใญ่แสดงที่มีรูปร่างหน้าตาเหมือนการาชื่อดังของฮ่องกง แล้ว
โฆษณาว่า มีการาจากฮ่องกงมาแสดงด้วย เหล่านี้เป็นต้น (สร.1609/3/724 ลว.16 เม.ย.
23)

(8) โฆษณาโอ้อวดเกินควร ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์โฆษณาแชมพูชนิดหนึ่งในภาพมี
สตรีชรา ผมหยาวใช้แชมพูชนิดหนึ่งสระผม เสร็จแล้วภาพที่ออกมาผมหากำทันที ซึ่งถ้าหากโฆษณาว่า
เป็นยาหรือใช้ขอมดมแล้วก็จะไม่มีปัญหา แต่การโฆษณาว่าเป็นเพียงแชมพูแล้วใช้สระผมให้กำ
ได้ในทันที ขอมเป็นการโอ้อวดเกินควร (สร.1809/9/128 ลว. 18 กย.21)

(9) โฆษณาเกี่ยวกับการเช่าพระ

(10) การโฆษณาภาพยนตร์ตัวอย่างที่ภาพมีแต่ความทารุณ โหดร้าย หวาดเสียว ฝก
สยของตลอดทั้งเรื่อง

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจที่มีเงื่อนไข

อนว ๑๔

การโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจเท่าที่คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์-โฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ประจำสถานีวิทยุโทรทัศน์ของต่าง ๆ ได้ตรวจพิจารณาตั้งแต่เริ่มดำเนินการ (เดือนสิงหาคม 2521)จนถึงต้นปี 2523 (เดือนมีนาคม 2523) มีจำนวนมากกว่าหนึ่งหมื่นเรื่องนั้น ในจำนวนนี้ประมาณร้อยละ 10 เป็นโฆษณาที่คณะกรรมการฯ มีมติอนุญาตให้นำออกอากาศได้แต่ต้องระบุเงื่อนไข สาเหตุที่คณะกรรมการฯ ต้องสั่งการเช่นนี้ เนื่องมาจากผู้ทำการโฆษณามางรายได้กระทำผิดหรือฝ่าฝืนต่อกฎเกณฑ์หรือระเบียบต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการตรวจพิจารณาโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจ ซึ่งบางรายอาจกระทำไปด้วยความไม่รู้ แต่บางรายก็เสแสร้งทำเป็นไม่รู้กฎ หรือระเบียบต่าง ๆ ก็มีแจกเจนเดียวกัน

เงื่อนไขทั้งหลายทั้งปวงเท่าที่คณะกรรมการฯ ประจำของต่าง ๆ ได้ระบุให้ผู้ทำการโฆษณากระทำการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขไปจากเดิม นั้น มีทั้งที่เป็นภาพบางส่วนที่ปรากฏอยู่บนสไลด์ แผ่นภาพ หรือภาพยนตร์ บางก็เป็นถ้อยคำโฆษณามางคำหรือบางตอน และบางก็ให้มีการแก้ไขในค่านอื่น ๆ ด้วย

มูลเหตุสำคัญที่ทำให้คณะกรรมการฯ ต้องระบุเงื่อนไขให้ผู้ทำการโฆษณาสินค้าหรือบริการธุรกิจบางชิ้นบางราย ปฏิบัติตามนั้น เท่าที่พอจะประมวลได้ มีดังต่อไปนี้ :-

(1) โฆษณาสินค้าหรือบริการธุรกิจเป็นทำนองโอ้อวด ยกย่องสรรหคุณตนเองเป็นเท็จ หรือเกินเลยต่อความเป็นจริง

(ระบียบว่าก้วยการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2521 ข้อ 3 วงเล็บ 3.4)

ตัวอย่างเช่นคำว่า "ที่สุด" "ที่สุดในโลก" "มากที่สุด" "เหนือความยิ่งใหญ่อ" "แห่งแรก" "นิยมกันมากที่สุดในโลก" "สุขยอดของโลก" "เด็ดขาด" "ทุกชนิด" ฯลฯ

(2) โฆษณาอวดอ้างสรรหคุณโดยขาดหลักฐาน ประจักษ์พยานยืนยัน

ตัวอย่างเช่น หม้อแปลงไฟฟ้า "ช" บลิตซ์ขึ้นภายในประเทศไทย โดยคนไทย

คุณภาพมาตรฐานโลก เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศ.....

สถาบันควบคุมมาตรฐานแห่งสหรัฐอเมริกา (เอ.เอ็น.เอส.ไอ.) ใ้มอบใบรับรอง
คุณภาพมาตรฐานโลกให้แก่หม้อแปลงไฟฟ้า "ช" (สร.1809/9/74 ลว. 12 กย.21)

เนื่องจากผู้ทำการโฆษณาไม่มีหลักฐานมายืนยันข้อความโฆษณาค้างกว่า คณะอนุกรรมการ
การฯ จึงต้องให้ตัดข้อความในข้อหน้าที่สองออก

(3) ใช้ถ้อยคำโฆษณาไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือตัวหนังสือ ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย
(ระบียบว่าด้วยการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจฯ หมวด 4 ข้อ 15)

ตัวอย่างเช่น เขียนชื่อเดือนไม่เต็ม (มกรา กุมภาพันธ์ ..) สะกดผิด, ใช้ศัพท์
สะแลง หรือคำที่ไม่สุภาพ ได้แก่ "เจ๋ง" "มันส์" "มันล์" "กินซาก" "ชนะซาก" "หาย
ห้วง" "ตึงนึ่ง" "ฮวนนึ่ง" "ทาน" "สุกซาดส์" "ราคาธรรมชาติ" "ราคาเบา ๆ"
"ถูก..ถูก" "คี่ที่ชุก" ฯลฯ

(4) โฆษณากุหนิน เหยียดหยาม หรือหิบนินทา บุคคลอื่น
(ระบียบว่าด้วยการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจฯ ข้อ 3 วงเล็บ 3.2)

ตัวอย่างเช่น ใช้คำว่า "มากกว่าใคร" "ไม่มีใครเหมือน" "จนไม่มีใครตามทัน"
"ยอดกว่าใคร" "หึงคู่แข่งแม่หันหลังก็ยังไม่เห็นแม่แต่เงา" "เพียงแห่งเดียวเท่านั้น"
"เพียงชนิดเดียวเท่านั้น" "ที่คนอื่นเขาไม่มี" "เท่านั้นที่" "ล้ำหน้ากว่าใคร" ฯลฯ

(5) โฆษณาสินค้าหรือบริการธุรกิจโดยจกัให้มีการเสียดสี กัดข่วนแฉกของ
รางวัล หรือให้ของแถม สิทธิ ประโยชน์โดยการให้เปล่าซึ่งมิใช่การเสียดสี โดยไม่ได้
ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยการพนัน คำแนะนำของคณะกรรมการว่า
ด้วยการโฆษณา เป็นต้น

(6) โฆษณาที่เข้าข่ายผิดศีลธรรม ไม่ว่าจะป็นถ้อยคำ หรือภาพ ซึ่งชวนให้คิดสอง
แง่สองงามไปในทางที่ไม่ดีไม่งาม (ระบียบว่าด้วยการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจฯ ข้อ 3
วงเล็บ 3.3)

ตัวอย่างเช่น การโฆษณาขายรถยนต์ยี่ห้อหนึ่ง ภาพในเรื่องเห็นชายหนุ่มใคร่รัก
หมายจากหญิงสาวนักให้ไปพบ แล้วชายผู้นั้นก็กินไปขมรด ออกจากบ้านโดยไม่สนใจผู้หญิง(ที่ทุก

คนเข้าใจว่าเป็นภริยา) เก็บตามออกมาที่รด (สร.1909/7/589- ลว. 20 กย.21)

คณะอนุกรรมการฯ มีมติให้ตัดภาพที่ทุกคนเข้าใจว่าเป็นภริยาเก็บตามออกมานั้น ออกเสีย

(7) โฆษณาสินค้าพร้อมกันทีเดียว 2 อย่างบนสไลด์ หรือแผ่นภาพ หรือภาพยนตร์ แต่ว่ามีใบอนุญาตจากหน่วยงานที่รับผิดชอบให้โฆษณาได้เพียงอย่างเดียว

ตัวอย่างเช่น สไลด์โฆษณายางคองเหล้าชนิดหนึ่ง ภาพบนสไลด์นอกจากจะมียางคองเหล้าตามที่ได้รับอนุญาตให้โฆษณาได้จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้ว ยังมีภาพ ยาอม อีกด้วย (สร.1609/5/607 ลว.1 มิ.ย.22)

ในกรณีที่เป็นเช่นนี้ คณะอนุกรรมการฯ มีมติให้ตัดภาพ ยาอม ออกเนื่องจากเป็นสินค้าที่ยังไม่มี ใบอนุญาตให้โฆษณาจากกระทรวงสาธารณสุข

(8) โฆษณาสินค้าหรือบริการธุรกิจ ค่ายน้ำเสียงตะโกน หรือดั่งเกินควร (ระเบียบว่าด้วยการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจฯ ข้อ 3 วงเล็บ 3.6)

(9) การโฆษณาภาพยนตร์ตัวอย่าง ประเภทเกินเกิน ทวาดเสียว หรือหารุณโหดร้าย หรือภาพยนตร์ประเภท 25 น. ถ้าภาพยนตร์ตัวอย่างเหล่านี้ได้รับการอนุญาตให้ฉายออกอากาศได้ ควรอย่างยิ่งที่จะต้องระบุภาพต่าง ๆ ให้ละเอียด เพื่อป้องกันการนำฟิล์มไปต่อเติมภาพอื่น ๆ ในภายหลัง และนอกจากนั้น ควรระบุข้อท้ายด้วยว่า ภาพที่อนุญาตให้โฆษณาได้เหล่านี้จะต้องเป็นภาพที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ที่จะฉายตามโรงด้วย ทั้งนี้เพื่อป้องกันการหลอกลวงผู้ชมประการหนึ่ง และเพื่อให้เป็นไปในแนวเดียวกับมติของเจ้าหน้าที่งานตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์ อีกประการหนึ่ง

ประวัติผู้เขียน

นายจอมพล สุภาพ เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นบุตรชายคนเดียวจากพี่น้อง ๓ คน ของ ร้อยเอก ดร.จิตรจันทน์ และดร.ปานใจ สุภาพ

จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนเซนต์คาเบรียล เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๐ ได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และสำเร็จการศึกษาในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ จากนั้นได้รับการบรรจุเป็นอาจารย์แผนกกิจกรรม ฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๕ ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้าที่การงานในปัจจุบัน

- เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการและเป็นอาจารย์ฝ่ายวิชาการ สถาบันการพูดแบบการพูด (Diplomatic Speaking Institute) ซึ่งดำเนินงานเกี่ยวกับการอบรมเพื่อพัฒนาการพูดในชีวิตประจำวัน, การพูดในที่ชุมนุมชน, การพูดในโอกาสต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ
- อาจารย์พิเศษ คณะนิเทศศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- อาจารย์พิเศษบรรยายทั้งภาครัฐบาลและเอกชนทั่วไป